

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Republičke uprave za inspekcijske poslove
Republike Srpske
za period 01.01 – 31.12.2017. godine**

Broj: RV014-18

Banja Luka, 10.04.2018. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
	4. Nabavke	9
	5. Priprema i donošenje budžeta	9
	6. Finansijski izvještaji.....	10
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	11
	6.1.1. Prihodi i primici	11
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	12
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	15
	6.2.1. Imovina	15
	6.2.2. Obaveze.....	19
	6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini	19
	6.3. Vanbilansna evidencija	20
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	20
	6.5. Napomene/obrazloženja uz finansijske izvještaje	21

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Republičke uprave za inspeksijske poslove Republike Srpske koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05; Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2017. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Republičke uprave za inspeksijske poslove Republike Srpske, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2017. godine; prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200 – 1810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Republičke uprave za inspeksijske poslove Republike Srpske čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeraavaju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Republičke uprave za inspeksijske poslove Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2017. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.2.1.1, 6.2.3. i 6.5. izvještaja:

Republička uprava za inspeksijske poslove Republike Srpske vršila je procjenu fer vrijednosti opreme u periodu 2007–2014. godine koristeći revalorizacioni model kao usvojenu računovodstvenu politiku. Procjene fer vrijednosti izvršene su selektivno i to za pojedine vrste potpuno amortizovane opreme iz određenih grupa opreme kojima je ta oprema pripadala. Revalorizacija navedene opreme nije vršena redovno, kako se knjigovodstvena vrijednost ne bi bitno razlikovala od vrijednosti koja je bila određena upotrebom fer vrijednosti na datum izvještavanja. Na formiranim revalorizacionim rezervama, zaključno sa revidiranom godinom, nije bilo promjena odnosno svi efekti

uvećanja fer vrijednosti pripisivani su revalorizacionom višku, bez bilo kakvog umanjenja revalorizacije prethodno priznatih vrijednosti.

Usvojeno odmjerenje nakon priznavanja po revalorizacionom modelu kao i njihovo objelodanjivanje u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje za 2017. godinu nije izvršeno u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragrafi: 44, 51-56 i 92.

Za opremu u pripremi (kancelarijska oprema nabavljena u 2010. godini; računarska oprema nabavljena u 2016. godini; specijalna oprema nabavljena 2011. i 2016. godine) nije izvršen obračun troškova amortizacije od momenta kada je ista bila raspoloživa za korišćenje, to jest od momenta od kada se nalazila na lokaciji i u stanju neophodnom da bi mogla da funkcioniše na način na koji je predvidjelo rukovodstvo, što nije u skladu sa MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 71).

Osim toga, u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje za 2017. godinu nisu objelodanjene informacije za svaku vrstu nekretnina, opreme kao i opreme u pripremi priznatih u finansijskim izvještajima u skladu sa MRS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 88.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja

odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 10.04.2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Republičke uprave za inspekcijske poslove Republike Srpske za 2017. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Republičke uprave za inspekcijske poslove Republike Srpske za 2017. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Republičke uprave za inspekcijske poslove Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Republičke uprave za inspekcijske poslove Republike Srpske.

Banja Luka, 10.04.2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se:

- 1) dostavljanje Godišnjeg izvještaja o obavljenim revizijama Jedinice za internu reviziju nadležnim institucijama izvrši u skladu sa članom 33. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- 2) rashodi po osnovu zakupa priznaju u periodu kada su nastali;
- 3) objelodanjivanje informacija za svaku vrstu nekretnina, opreme kao i opreme u pripremi priznatih u finansijskim izvještajima vrši u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 88);
- 4) odmjeravanje nakon priznavanja po revalorizacionom modelu i njihovo objelodanjivanje vrši u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragrafi 44, 51-56 i 92);
- 5) izvrši preispitivanje stanja na poziciji ravalorizacionih rezervi u skladu sa članom 87. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama;
- 6) u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodane informacije koje omogućavaju razumijevanje finansijskih izvještaja u skladu sa članom 46. stavovi 4. i 9. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

- 1) Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se zaključivanje ugovora o privremenim i povremenim poslovima vrši u skladu sa članom 204. Zakona o radu.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o republičkoj upravi Republike Srpske;
- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2017. godinu i Odluka o usvajanju budžeta za 2017. godinu;
- Zakon o radu;
- Zakon o državnim službenicima;
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske;
- Zakon o porezu na dohodak i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Republička uprava za inspekcijske poslove Republike Srpske (u daljem tekstu: Inspektorat) osnovana je u skladu sa Zakonom o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 i 57/16) i obavlja inspekcijske, upravne i druge stručne poslove utvrđene članom 35. navedenog zakona, sa ciljem uspostavljanja inspekcijskog nadzora u pojedinim oblastima poslovanja.

Inspektorat je samostalna republička uprava sa sjedištem u Banjoj Luci.

Finansijsko poslovanje Inspektorata kao budžetskog korisnika obavlja se preko Jedinstvenog računa trezora (JRT) čija je glavna knjiga sastavni dio Glavne knjige trezora (GKT). Sredstva za rad u potpunosti se obezbjeđuju iz Budžeta Republike Srpske. Finansijsko poslovanje Inspektorata obavlja se na nivou uprave u Banjoj Luci, a operativno poslovanje obavlja se po područnim odjeljenjima u Banjoj Luci, Prijedoru, Doboju, Bijeljini, Istočnom Sarajevu i Trebinju.

Osim sredstava obezbjeđenih u budžetu Republike, Inspektorat prihode od donacija (grantova) koristi na Fondu 03 – Fond grantova. Odlukom Vlade Republike Srpske od 05.09.2012. godine prihvaćen je grant Švedske vlade putem Švedske razvojne agencije (SIDA) po projektu „Unapređenje investicionog okruženja i institucionalno jačanje – ICIS“, (u daljem tekstu: Projekat) u iznosu od 1.500.000 USD (40% od ukupnih sredstava za BiH). Sredstva se realizuju po procedurama Svjetske banke, putem namjenskog računa Trezora BiH. Realizacija projekta se obavlja u Sektoru za pravne, finansijske i informatičke poslove u okviru Odjeljenja za evropske integracije i upravljanje projektima.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji, Inspektorat nije imao primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Inspektorata za 2014. godinu i izrazila pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost, pri čemu su date četiri preporuke.

Izvršenom revizijom statusa preporuka prilikom revizije finansijskih izvještaja za 2014. godinu dat je zaključak sa rezervom zbog djelimično provedene preporuke koja se odnosila na potrebna objelodanjivanja korišćenih računovodstvenih politika u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

U skladu sa Zakonom o inspekcijama u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 74/10, 109/12, 117/12 i 44/16), uz saglasnost Vlade Republike Srpske, direktor Inspektorata donio je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Republičkoj upravi za inspekcijske poslove (u daljem tekstu: Pravilnik, koji je u primjeni od 30.03.2017. godine) i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika (u primjeni od 09.12.2017. godine) koji su objavljeni u Službenom glasniku Republike Srpske, broj: 28/17 i 107/17.

Usvojenim izmjenama i dopunama Pravilnika izmijenjena je organizaciona struktura (formirana su dva nova odjeljenja: Odjeljenje za odnose sa javnošću i Odjeljenje za evropske integracije i upravljanje projektima), povećan je broj sistematizovanih radnih mjesta (za 6) kao i broj izvršilaca (za 26).

Inspektorat je organizovan u: 14 sektora, 3 odjeljenja u sjedištu kao i Jedinica za internu reviziju, 7 odjeljenja u okviru Sektora za pravne, finansijske i informatičke poslove i 6 područnih odjeljenja (u: Banjoj Luci, Prijedoru, Doboju, Bijeljini, Istočnom Sarajevu i Trebinju). Pravilnikom su sistematizovana 123 radna mjesta za ukupno 428 izvršilaca i to 320 državnih službenika i 108 namještenika.

Na dan 31.12.2017. godine u Inspektoratu je angažovano ukupno 411 izvršilaca i to: 281 državnih službenika, 122 namještenika i 8 volontera. Od ukupno 403 izvršilaca u radnom odnosu bilo je 352 zaposleno na neodređeno vrijeme (276 državnih službenika i 76 namještenika) i 51 zaposleno na određeno vrijeme (5 državnih službenika i 46 namještenika). Na datum izvještavanja nepopunjeno je 25 radnih mjesta.

U toku 2017. godine na osnovu provedenih pet konkursnih procedura za prijem državnih službenika preko Agencije za državnu upravu (u daljem tekstu: Agencija), Inspektorat je primio u radni odnos 21 državnog službenika (18 inspektora i 3 viša stručna saradnika), a provođenjem dvije konkursne procedure za prijem namještenika, u stalni radni odnos primljeno je 20 namještenika.

Agencija je u ranijem periodu provela dva javna konkursa za prijem glavnog republičkog tehničkog inspektora i glavnog republičkog veterinarskog inspektora i javni konkurs za prijem pomoćnika direktora za pravne, finansijske i informatičke poslove u 2017. godini i Vladi Republike Srpske predložila listu najuspješnijih kandidata. S obzirom na to da Vlada Republike Srpske nije izvršila imenovanje predloženih kandidata, u roku od 30 dana od dana prijema prijedloga, Agencija je zaključcima od 14.08.2017. godine i 28.02.2018. godine objavila da javni konkursi nisu uspjeli. Na osnovu prijedloga liste najuspješnijih kandidata, direktor Inspektorata je donio rješenja kojima je od 01.04.2017. godine ovlastio lica za vršenje poslova glavnog republičkog tehničkog inspektora i pomoćnika direktora za pravne, finansijske i informatičke poslove do okončanja postupka postavljenja. U periodu od 20.09.2014. godine do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja Vlada Republike Srpske nije izvršila postavljenje glavnog republičkog veterinarskog inspektora.

Pravilnik o platama, naknadama i ostalim ličnim primanjima zaposlenih u Republičkoj upravi za inspeksijske poslove iz 2015. godine (sa izmjenama i dopunama) usklađen je sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/16).

Redovan godišnji popis na dan 31.12.2017. godine izvršen je u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16).

Uspostavljenom organizacijom i donošenjem drugih internih akata (Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, Pravilnik o kriterijumima za raspoređivanje državnih službenika, Pravilnik o platama, naknadama i ostalim ličnim primanjima zaposlenih, Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila, Pravila upotrebe službenih mobilnih telefona, Odluka o registrovanju u elektronskom sistemu evidencije radnog vremena i drugi) ostvarene su osnovne pretpostavke za obavljanje zakonom definisane djelatnosti i uspostavljanja efikasnog sistema internih kontrola. U Upravi Inspektorata centralizovano se vrše: poslovi javnih nabavki, poslovi iz radno pravnih odnosa, računovodstveno-finansijski, imovinsko-pravni poslovi, zatim poslovi saradnje sa

odgovarajućim republičkim organima i organizacijama, međunarodnim organizacijama kao i poslovnim bankama (za sredstva odobrenih donacija) i drugim institucijama.

Na osnovu Strateškog plana za period 2017–2019. godine i godišnjeg plana za 2017. godinu Jedinica za internu reviziju izvršila je dvije interne revizije po kojima su sastavljeni: Izvještaj o reviziji sistema internih kontrola u procesu inspekcijskog nadzora u Sektoru vodne inspekcije u 2016. godini i Izvještaj o statusu datih preporuka prilikom revizije sistema interne kontrole u procesi inspekcijskog nadzora u Sektoru prosvjetne inspekcije. Jedinica za internu reviziju nije dostavila Godišnji izvještaj o obavljenim revizijama za 2017. godinu nadležnim institucijama u skladu sa članom 33. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16).

Preporučujemo direktoru da obezbijedi dostavljanje Godišnjeg izvještaja o obavljenim revizijama Jedinice za internu reviziju nadležnim institucijama u skladu sa članom 33. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki od 11.01.2017. godine, Inspektorat je planirao provođenje 32 postupka javnih nabavki u ukupnoj vrijednosti od 256.500 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV) i to nabavku roba u iznosu od 29.250 KM i usluga u iznosu od 227.250 KM.

Nakon izvršenih izmjena i dopuna Plana javnih nabavki za 2017. godinu, donesen je konačni plan javnih nabavki za 2017. godinu u ukupnom iznosu od 408.140 KM bez PDV-a, koji je za 59% viši od prvobitnog plana. Konačnim planom planirano je provođenje 56 postupaka za nabavku: roba u iznosu od 105.160 KM, usluga u iznosu od 297.980 KM i radova u iznosu od 5.000 KM.

Planirane javne nabavke realizovane su u ukupnom iznosu od 324.769 KM (ili 80%) bez PDV-a. Nerealizovana vrijednost javnih nabavki do kraja izvještajnog perioda najvećim dijelom se odnosi na nezavršenu nabavku usluga održavanja motornih vozila u Banjoj Luci i nabavku računarske opreme.

Revizijskim ispitivanjem 10 različitih postupaka javnih nabavki u vrijednosti od 324.000 KM bez PDV-a, koji čine 81% od ukupne vrijednosti planiranih postupaka, nisu utvrđene materijalno značajne nepravilnosti i neusklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 39/14).

5. Priprema i donošenje budžeta

Odlukom o usvajanju budžeta za 2017. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 116/16) Inspektoratu je odobren budžet u iznosu od 11.703.600 KM i to za: lična primanja 10.280.200 KM, rashode po osnovu korišćenja roba i usluga 1.228.400 KM i izdatke za nefinansijsku imovinu 195.000 KM (za proizvedenu stalnu imovinu 150.000 KM i zalihe 45.000 KM).

Budžetski zahtjevi Inspektorata viši su od ograničenja utvrđenih Dokumentom okvirnog budžeta za 2017–2019. godine. U prilogu budžetskog zahtjeva koji iznosi 11.633.800 KM, dostavljena je dopuna budžetskog zahtjeva sa obrazloženjima za dodatnim okvirom u iznosu od 1.371.800 KM i to na pozicijama rashoda: za lična primanja (384.700 KM), po osnovu korišćenja roba i usluga (561.500 KM) i na poziciji izdataka za nefinansijsku imovinu (425.600 KM).

Projekcija budžeta za period 2017–2019. godine po prvom budžetskom zahtjevu, sačinjena je na osnovu 368 zaposlenih bez planiranih novih zapošljavanja prema prethodno važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Nakon pribavljene saglasnosti na Pravilnik, koji je u primjeni od 30.03.2017. godine, u Inspektoratu je, do kraja godine, vršeno popunjavanje radnih mjesta sa novih 25 zaposlenih.

Nakon usvajanja budžeta, Inspektorat je, uzimajući u obzir izmjene Pravilnika, sačinio Nacrt kadrovskog plana za 2017. godinu, kojim je do kraja tekuće godine planiran broj od 371 zaposlenog radnika (323 na neodređeno vrijeme i 48 na određeno vrijeme) i 8 volontera. Na navedeni Nacrt kadrovskog plana za 2017. godinu, Ministarstvo finansija i Agencija za državnu upravu su dali saglasnosti pod uslovom da rashodi za bruto plate ostanu u odobrenom okviru (10.103.900 KM). Izjavom o fiskalnoj odgovornosti, rukovodstvo Inspektorata preuzelo je odgovornost za stvaranje obaveza i korišćenje sredstava samo do visine raspoloživih sredstava utvrđenih budžetom.

U toku revidirane godine izvršeno je 25 realokacija u ukupnom iznosu od 853.240 KM i to na osnovu 11 rješenja direktora (115.510 KM) i 14 rješenja Vlade Republike Srpske (737.730 KM) u skladu sa članom 8. stavovi 1. i 2. Zakona o izvršenju budžeta za 2017. godinu. Pored toga, Ministarstvo finansija je provelo realokaciju na nivou Budžeta Republike u iznosu od 73.800 KM kojom je izvršena isplata jubilarnih nagrada radnicima obračunatih u 2016. godini sa pozicije izdataka za otplatu neizmirenih obaveza iz ranijih godina.

Vlada Republike Srpske je rješenjima (od 23.01. i 08.02.2018. godine) Inspektoratu uvećala budžet za pokriće rashoda za bruto plate u ukupnom iznosu od 420.680 KM realokacijom sa drugih budžetskih korisnika. Nakon izvršenih realokacija, ukupno odobreni budžet za 2017. godinu iznosio je 12.198.080 KM.

6. Finansijski izvještaji

U obrascima finansijskih izvještaja Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01 (obrazac 2) i Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 (obrazac 3a) nisu popunjene kolone koje se odnose na prethodnu godinu, što nije u skladu sa članovima 15, 16, 28 i 29. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17). Odstupanje u primjeni odredbi Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika koje se odnosi na neiskazivanje uporednih podataka o prihodima, rashodima, primicima i izdacima za prethodnu godinu je posljedica primjene novog Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 98/16 i 115/17), kojim su izmjenjeni struktura i sadržaj pojedinih pozicija (prihoda, rashoda, primitaka i izdataka). Zbog tih promjena i zbog uvođenja novih pozicija koje nisu bile sadržane u ranijem kontnom planu, retroaktivno prepravljanje podataka prezentovanih u finansijskim izvještajima za prethodnu godinu nije vršeno po članu 125. stav 3. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 115/17).

Uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja budžetski korisnici dužni su da, pored ostalog, sačine i pisano obrazloženje uz poseban osvrt na uzroke značajnih razlika u odnosu na plan i prethodnu godinu i bilo kakva druga kretanja finansijskih pokazatelja, u skladu sa članom 46. stav 5. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja (paragraf 56), što je Inspektorat i učinio (tačka 6.5. izvještaja).

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

U obrascu Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 za period 01.01–31.12.2017. godine iskazani su ukupni prihodi i primici u iznosu 475.869 KM i ukupni rashodi i izdaci u iznosu od 12.849.311 KM.

Izvršenje budžeta za 2017. godinu iskazano je u iznosu od 12.085.879 KM, što je za 382.280 KM ili 3% više u odnosu na usvojeni budžet. Razlika je pokrivena realokacijama Vlade Republike Srpske.

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi i primici za 2017. godinu iskazani su u ukupnom iznosu od 475.869 KM i to na fondu 01 (budžet u užem smislu) u iznosu od 284.760 KM (prihodi od 236.034 KM i primici od 48.726 KM) i na fondu 03 (fond grantova) u iznosu od 191.110 KM (prihodi od 95.555 KM i primici od 95.555 KM).

Prihode na fondu 01 u iznosu od 236.034 KM čine: neporeski prihodi i prihodi obračunskog karaktera.

Neporeski prihodi iskazani u iznosu od 51.527 KM odnose se na: prihode od zakupa (1.250 KM) po osnovu jednokratnih izdavanja u zakup konferencijske sale u Upravi Inspektorata; novčane kazne po prekršajnim postupcima (30.375 KM) i ostale republičke neporeske prihode (19.902 KM).

Ostale republičke neporeske prihode čine prihodi po osnovu refundacije troškova za ispitivanje uzoraka kožnog otpada od privrednih preduzeća (13.493 KM) fakturisanih od strane „Gradskog zavoda za javno zdravlje“ Beograd, koje je Inspektorat izmirio u ime pomenutih preduzeća, kao i prihodi po osnovu naplate štete iz saobraćajne nezgode od osiguravajuće kuće (6.409 KM).

Prihode obračunskog karaktera iskazane u iznosu od 184.507 KM čine: prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti proizvedene stalne imovine (128.819 KM), ostali prihodi obračunskog karaktera (50.160 KM) i prihodi po osnovu prenosa imovine unutar iste jedinice vlasti (5.528 KM).

Prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti proizvedene stalne imovine odnose se na vrijednost izvedenih radova po tužbi Inspektorata od 08.03.2012. godine. Naime, Inspektorat je podnio tužbu protiv preduzeća „Ekvator“ d.o.o. Banja Luka za srazmjerno umanjenje cijene po Ugovoru o kupoprodaji poslovnog prostora zbog neizvedenih i nekvalitetno izvedenih radova na poslovnom prostoru u vrijednosti ukupnog tužbenog zahtjeva od 181.506 KM. Po presudi nadležnog suda, a u toku 2017. godine, tuženo preduzeće izvršilo je radove na otklanjanju nedostataka, koje je ovlašćeni procjenjivač građevinske struke procijenio na ukupan iznos od 128.819 KM. Za navedeni poslovni događaj, Inspektorat je korigovao u prethodnom periodu formirana sporna ostala potraživanja i ispravku vrijednosti ostalih kratkoročnih potraživanja, a za procijenjenu vrijednost izvedenih radova priznati su prihodi obračunskog karaktera i povećanje vrijednosti poslovnih objekata u pripremi (do kraja izvođenja radova na otklanjanju svih nedostataka u izgradnji).

Ostali prihodi obračunskog karaktera priznati su na osnovu presude nadležnog suda po sudskom sporu u korist Inspektorata. Zbog kašnjenja u realizaciji Ugovora o kupoprodaji nepokretnosti sa preduzećem „Ekvator“ d.o.o. Banja Luka, Inspektorat je platio troškove zakupa za četiri mjeseca u iznosu od 32.723 KM. Aneksom II ugovora prodavac nekretnina je preuzeo obavezu izmirenja zakupnine zbog kašnjenja u realizaciji ugovora. Presudom Višeg privrednog suda u Banjoj Luci od 12.05.2017. godine prodavac nekretnina je u obavezi da plati Inspektoratu obeštećenje u ukupnom iznosu od 50.160

KM (glavni dug od 32.723 KM i kamata od 17.437 KM). Prodavac nekretnina nije izmirio obaveze po sudskom sporu do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja.

Obračunati prihodi po osnovu prenosa imovine unutar iste jedinice vlasti odnose se na donirano sredstvo (server), čija je vrijednost priznata u skladu sa članom 62. stav 5. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama.

Primici na fondu 01 (48.726 KM) odnose se na primitke po osnovu uplata privrednih preduzeća za refundiranje troškova za ispitivanje uzoraka kožnog otpada u ukupnom iznosu od 9.249 KM i za naknade plata za roditeljsko odsustvo koji se refundiraju iz obaveznog socijalnog osiguranja u iznosu od 39.477 KM.

Prihodi i primici na fondu 03 iskazani u ukupnom iznosu od 191.110 KM odnose se na ostale prihode obračunskog karaktera priznate po osnovu rješenja za povrat PDV-a (95.555 KM) i naplatu sredstava od povrata PDV-a za nabavljenu opremu u okviru Projekta na račun posebnih namjena (95.555 KM).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci za 2017. godinu iskazani su u ukupnom iznosu od 12.849.311 KM.

Rashodi i izdaci na fondu 01 iskazani su u iznosu od 12.744.171 KM, a čine ih: rashodi za lična primanja zaposlenih (tačka 6.1.2.1. izvještaja), rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga (tačka 6.1.2.2. izvještaja), rashodi obračunskog karaktera (tačka 6.1.2.3. izvještaja), kao i izdaci za nefinansijsku imovinu i ostali izdaci (tačka 6.1.2.4. izvještaja).

Rashodi i izdaci na fondu 03 iskazani su u iznosu od 105.140 KM, a čine ih: rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga u iznosu od 59.962 KM (rashodi po osnovu zakupa od 351 KM, rashodi za tekuće održavanje od 7.020 KM i ostali neklasifikovani rashodi od 52.591 KM) i izdaci za nefinansijsku imovinu u iznosu od 45.178 KM (izdaci za: investiciono održavanje poslovnog prostora od 3.945 KM, nabavku opreme od 34.336 KM i zalihe materijala, robe i sitnog inventara od 6.897 KM).

6.1.2.1. Rashodi za lična primanja zaposlenih

Rashodi za lična primanja iskazani u iznosu od 10.631.968 KM viši su za 3% u odnosu na odobreni budžet. Razlika u neto iznosu od 351.768 KM pokrivena je realokacijama po rješenjima Vlade Republike Srpske (tačka 6.1. izvještaja). Odnose se na rashode za: bruto plate zaposlenih; bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada; naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata; otpremnine i novčane pomoći (bruto).

Rashodi za bruto plate zaposlenih iskazani u iznosu od 10.189.650 KM odnose se na rashode za: osnovnu platu (5.831.229 KM), uvećanje plate po osnovu radnog staža (402.979 KM), (poreze na platu (593.534 KM), zbirne doprinose na platu (3.361.844 KM) i ostalo (64 KM). Obračun plata zaposlenima Inspektorata izvršen je u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 31/14, 33/14 i 116/16).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada iskazani su u iznosu od 144.082 KM, a čine ih rashodi: za naknade prevoza na posao i sa posla (105.913 KM), za jubilarne nagrade (11.072 KM), po osnovu dnevnica za službena putovanja u zemlji (17.420 KM), po osnovu dnevnica za službena putovanja u inostranstvu (2.387 KM), za poreze na naknade (1.230 KM) i za zbirne doprinose (6.060 KM). Dnevnice za službena putovanja su obračunate u skladu sa Uredbom o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 73/10).

Rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata iskazani u iznosu od 214.581 KM odnose se na rashode za: naknadu plata za vrijeme bolovanja koji se ne refundiraju (93.768 KM), naknadu plata za vrijeme porodiljskog odsustva koji se ne refundiraju, (2.033 KM), uvećanje naknade plata po osnovu radnog staža za vrijeme bolovanja, roditeljskog i dr. odsustva koji se ne refundiraju (6.945 KM), ostale naknade plata na teret poslodavca koje se ne refundiraju (3.549 KM), poreze na naknade pplate (15.151 KM) i zbirne doprinose na naknade plata (93.135 KM).

Rashodi za otpremnine i novčane pomoći (bruto) iskazani u iznosu od 83.655 KM odnose se na rashode za: otpremnine po kolektivnom ugovoru (30.006 KM), novčane pomoći prilikom rođenja djeteta (4.415 KM), novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (41.922 KM), novčane pomoći u slučaju teže bolesti ili invalidnosti (6.599 KM), poreze i zbirne doprinose na otpremnine i jednokratne pomoći (713 KM).

Naknade troškova i ostalih ličnih primanja po osnovu rada te otpremnine i novčane pomoći obračunate su u skladu sa Pravilnikom o platama, naknadama i ostalim ličnim primanjima zaposlenih u Inspektoratu.

6.1.2.2. Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani u iznosu od 1.276.796 KM viši su za 4% od odobrenog budžeta, a razlika od 48.430 KM pokrivena je realokacijom sa pozicije izdataka za nabavku postrojenja i opreme. Ove rashode čine rashodi po osnovu: zakupa, utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga, režijskog materijala, tekućeg održavanja, putovanja i smještaja, stručnih usluga i ostali neklasifikovani rashodi.

Rashodi po osnovu zakupa iskazani u iznosu od 205.215 KM viši su za 8% od odobrenog budžeta, a čine ih rashodi za zakup: poslovnih objekata i prostora (198.223 KM) i kancelarijske opreme (6.992 KM). Zakup poslovnih objekata i prostora najvećim dijelom se odnosi na zakup prostora za smještaj: područnih odjeljenja u Prijedoru i Bijeljini i inspektora na graničnim prelazima. Troškovi zakupa: kancelarije (3.226 KM) i namještaja (536 KM) u Zvorniku za decembar 2016. godine evidentirani su na teret rashoda 2017. godine, čime su precijenjeni za iznos od 3.761 KM, što nije u skladu sa članom 93. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani u iznosu od 434.324 KM viši su za 8% u odnosu na odobreni budžet. Odnose se na rashode po osnovu utroška energije (139.062 KM), rashode za komunalne usluge (64.069 KM) i rashode za komunikacione usluge (231.193 KM).

Rashodi za komunikacione usluge najvećim dijelom se odnose na rashode za usluge korišćenja: fiksnog telefona (54.121 KM), mobilnog telefona (69.481 KM), interneta (42.125 KM) te rashode za poštanske usluge (64.416 KM).

Prava na naknadu troškova korišćenja mobilnih telefona u službene svrhe priznata su u skladu sa Pravilima upotrebe službenih mobilnih telefona i odlukama o priznavanju troškova mobilnih telefona.

Rashodi za režijski materijal iskazani u iznosu od 85.994 KM odnose se na rashode: kancelarijskog materijala (54.388 KM), materijala za čišćenje (14.933 KM), dnevne štampe, službenih glasnika, stručnih časopisa i literature (3.098 KM) i ostalog materijala (13.575 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani u iznosu od 132.847 KM niži su za 11% u odnosu na odobreni budžet. Odnose se na rashode: tekućeg održavanja zgrada (47.188 KM), tekućeg održavanja opreme (83.342 KM) i ostalog tekućeg održavanja (2.317 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani u ukupnom iznosu od 182.475 KM niži su za 13% u odnosu na odobreni budžet, a čine ih rashodi po osnovu: službenih putovanja u zemlji (25.590 KM), službenih putovanja u inostranstvu (745 KM) i utroška goriva (156.140 KM).

Rashodi tekućeg održavanja i utroška goriva odnose se na tekuće održavanje i potrošnju goriva za 100 motornih vozila u vlasništvu Inspektorata i jedno motorno vozilo ustupljeno Inspektoratu na privremeno korišćenje po rješenju Ministarstva trgovine i turizma iz 2006. godine. Rashodi su regulisani Pravilnikom o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila Inspektorata koji sadrži i specifikaciju inventarskog stanja voznog parka Inspektorata sa utvrđenim jedinstvenim normativom o prosječnoj potrošnji pogonskog goriva za pojedine tipove vozila.

Rashodi za stručne usluge iskazani u iznosu od 142.056 KM viši su za 18% u odnosu na odobreni budžet, a razlika je pokrivena internim realokacijama. Čine ih rashodi za: usluge platnog prometa i osiguranja (34.893 KM), usluge informisanja i medija (13.076 KM), pravne i administrativne usluge (1.280 KM), kompjuterske usluge (76.977 KM) i ostale stručne usluge (15.830 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani u iznosu od 93.885 KM viši su za 35% u odnosu na odobreni budžet. Odnose se na rashode: za stručno usavršavanje zaposlenih (3.637 KM), za bruto naknade za rad van radnog vremena (15.288 KM), po osnovu reprezentacije (14.473 KM), po osnovu poreza i doprinosa i neporeskih naknada na teret poslodavca (37.878 KM) i ostalih nepomenutih rashoda (22.609 KM).

Rashodi za bruto naknade za rad van radnog odnosa odnose se na rashode za bruto naknade: volonterima (8.489 KM) i za privremene i povremene poslove (6.799 KM). Zaključenim ugovorima o stručnom osposobljavanju i usavršavanju izvršilaca, volonterima je priznato pravo na osiguranje u slučaju nesreće na poslu i pravo na zdravstveno osiguranje u skladu sa važećim propisima. Inspektorat je zaključio dva ugovora o privremenim i povremenim poslovima na period duži od 90 dana (u područnom odjeljenju u Trebinju na više od 10 mjeseci i u područnom odjeljenju Doboj na 6 mjeseci), što nije u skladu sa članom 204. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/16).

Rashodi po osnovu reprezentacije odnose se na rashode: po osnovu reprezentacije (9.592 KM), za poklone (4.023 KM) i ostale rashode po osnovu reprezentacije (858 KM). Pravilnikom o platama, naknadama i ostalim ličnim primanjima zaposlenih od 01.01.2015. godine (sa izmjenama i dopunama), predviđene troškove reprezentacije odobrava direktor u okviru raspoloživih sredstava.

Rashodi po osnovu poreza i doprinosa i neporeskih naknada na teret poslodavca odnose se na rashode: po osnovu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida (20.929 KM) i za registraciju vozila (16.949 KM).

Ostali nepomenuti rashodi u potpunosti se odnose na troškove analize uzoraka i redovnih monitoringa u obavljanju inspekcijских poslova.

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se:

- **rashodi po osnovu zakupa priznaju u periodu kada su nastali i**
- **zaključivanje ugovora o privremenim i povremenim poslovima vrši u skladu sa članom 204. Zakona o radu.**

6.1.2.3. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 658.292 KM, a odnose se na: nabavnu vrijednost realizovanih zaliha sitnog inventara, auto-guma, odjeće i obuće (16.727 KM), rashode po osnovu amortizacije (601.384 KM), gubitke po osnovu rashodovanja imovine (11 KM), rashode obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti (39.170 KM) i rashodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa unutar iste jedinice vlasti (1.000 KM).

Obračun troškova amortizacije stalnih sredstava izvršen je u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16).

Rashodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa unutar iste jedinice vlasti odnose se na ispravku vrijednosti kratkoročnih potraživanja iz doprinosa obaveznog socijalnog osiguranja od fondova, a koja su starija od godinu dana.

6.1.2.4. Izdaci

Izdaci iskazani u ukupnom iznosu od 177.115 KM odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu i ostale izdatke.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u iznosu od 34.729 KM izvršeni su 18% u odnosu na odobreni budžet. Neurošeni iznos od 160.271 KM djelimično je realociran na rashode po osnovu korišćenja roba i usluga u iznosu od 48.430 KM, dok je iznos od 111.841 KM ostao neiskorišćen. Ove izdatke čine izdaci za proizvedenu stalnu imovinu (19.236 KM) i izdaci za zalihe materijala, robe i sitnog inventara u iznosu od (15.493 KM za auto gume).

U okviru izdataka za nefinansijsku imovinu iznos od 17.722 KM rezervisan je za nabavku računarske opreme na osnovu zaključenog ugovora za nabavku računarske opreme od 31.01.2018. godine.

Ostali izdaci iskazani u iznosu od 142.386 KM) odnose se na: ostale izdatke i izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti, nisu planirani u prvobitno odobrenom budžetu Inspektorata za 2017. godinu. Primjenom novih propisa finansijskog izvještavanja u javnom sektoru (računovodstvenih politika i kontnog plana) budžet za izvršenje ostalih izdataka obezbijeđen je po rješenjima Vlade Republike Srpske: o realokacijama sa rashoda za bruto plate (tačka 6.1.2.1. izvještaja) i izmirenju duga iz ranijih godina (tačka 5. izvještaja).

Ostali izdaci iskazani u iznosu od 73.734 KM odnose se na izmirenje obaveza prema zaposlenima za obračunate jubilarne nagrade u periodu oktobar – decembar 2016. godine, koje su u tom periodu evidentirane kao obaveze za rashode obračunskog karaktera.

Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazani u iznosu od 68.652 KM odnose se na naknade plata za vrijeme bolovanja koje poslodavac izmiruje sa pravom na refundaciju od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.

6.2. Imovina, obaveze i izvori

6.2.1. Imovina

Ukupna imovina Inspektorata na dan 31.12.2017. godine iskazana je u bruto iznosu od 27.930.018 KM, ispravke vrijednosti od 7.642.200 KM i neto vrijednosti od 20.287.819 KM. Imovinu čine: nefinansijska imovina (tačka 6.2.1.1. izvještaja) i finansijska imovina i razgraničenja (tačka 6.2.1.2. izvještaja).

6.2.1.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijsku imovinu iskazanu u bruto vrijednosti od 27.240.070 KM, ispravke vrijednosti od 7.069.342 KM i neto vrijednosti od 20.170.728 KM čine nefinansijska imovina u: stalnim sredstvima i tekućim sredstvima.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazane bruto vrijednosti od 27.189.229 KM, ispravke vrijednosti od 7.060.769 KM i neto vrijednosti od 20.128.460 KM obuhvata: proizvedenu stalnu imovinu (zgrade i objekti; postrojenja i oprema; nematerijalna proizvedena imovina), neproizvedenu stalnu imovinu i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi.

Zgrade i objekti iskazane neto vrijednosti od 19.037.129 KM odnose se neto vrijednost: zgrade područnog odjeljenja u Banjoj Luci od 7.863.144 KM, zgrade Uprave Inspektorata od 11.169.685 KM i ostalih poslovnih objekata od 4.300 KM. Bruto vrijednost kancelarijskih objekata i prostora povećana je za vrijednost investicionog ulaganja u kancelarijski prostor u zgradi Uprave Inspektorata iz sredstava Projekta (fond 03) u iznosu od 3.945 KM, a smanjena za vrijednost obračunatih troškova amortizacije za 2017. godinu u iznosu od 273.481 KM.

Oprema iskazane neto vrijednosti od 714.360 KM obuhvata neto vrijednost: prevoznih sredstava (146.807 KM), kancelarijske opreme, alata i inventara (155.018 KM), komunikacione opreme (235.044 KM), grejne, rashladne i zaštitne opreme (20.131 KM), specijalne opreme (128.719 KM), proizvodno uslužne opreme (4.505 KM) i ostale opreme (24.136 KM).

Prevozna sredstva iskazana su u neto vrijednosti od 146.807 KM (bruto 2.046.826 KM, ispravka 1.900.019 KM). Na dan 31.12.2017. godine Inspektorat je u vlasništvu imao 100 motornih vozila od kojih je 92 potpuno amortizovano (nabavljeni u periodu 2006 – 2008. godine). Budžetskim zahtjevima za 2017. godinu (i ranijih godina), Inspektorat redovno planira nabavke novih motornih vozila, ali za iste nisu odobrena sredstva u budžetu. Smanjenje bruto vrijednosti motornih vozila (44.447 KM) odnosi se na obračunate troškove amortizacije za 2017. godinu.

Kancelarijska oprema, alat i inventar iskazane neto vrijednosti od 155.018 KM (bruto 1.206.428 KM, ispravka 1.051.410 KM) odnosi se na kancelarijski: namještaj, mašine, inventar i ostale kancelarijske mašine. Vrijednost na ovoj poziciji u toku revidirane godine uvećana je za vrijednost nabavljenog kancelarijskog namještaja u iznosu od 2.296 KM, a smanjena za vrijednost: obračunatih troškova amortizacije od 114.770 KM i rashodovanih sredstava od 390 KM.

Komunikaciona oprema iskazana je u neto vrijednosti od 235.044 KM (bruto 1.819.298 KM, ispravka 1.584.254 KM), a čine je: TV oprema, telefonska oprema, računarska mrežna oprema, računarska oprema i ostala komunikaciona oprema. Amortizovana je u visini od 87%

Povećanje bruto vrijednosti komunikacione opreme od 91.006 KM u toku revidirane godine najvećim dijelom odnosilo se na: nabavku računarske opreme u iznosu od 76.011 KM iz rezervisanih sredstava iz 2016. godine, nabavku računarske mrežne opreme iznosu od 12.475 KM i mrežnog kompjuterskog uređaja i opreme od 2.483 KM (sve iz sredstava Projekta, fond 03). Bruto vrijednost komunikacione opreme smanjena je za vrijednost: obračunatih troškova amortizacije za 2017. godinu od 112.862 KM i rashodovanja potpuno amortizovane opreme od 10.670 KM po rješenju direktora od 25.01.2018. godine.

Specijalna oprema iskazana je u neto vrijednosti od 128.719 KM (bruto 261.263 KM, ispravka 132.544 KM). Bruto vrijednost specijalne opreme u toku 2017. godine povećana

je za vrijednost nabavki od 44.071 KM iz sredstava Projekta (fond 03), a smanjena za vrijednost obračunate amortizacije u iznosu od 30.457 KM.

Ostala postrojenja i oprema iskazana je u neto vrijednosti od 23.974 KM (bruto 93.238 KM, ispravka 69.264 KM). Bruto vrijednost ostalih postrojenja i opreme povećana je za vrijednost stavljanja u funkciju 46 digitalnih fotoaparata od 16.100 KM nabavljenih u 2016. godini iz sredstava Projekta (fond 03), a smanjena za vrijednost obračunatih troškova amortizacije u iznosu od 10.310 KM.

Nematerijalna proizvedena imovina iskazane bruto vrijednosti od 235.285 KM, ispravke vrijednosti od 231.695 KM i neto vrijednosti od 3.590 KM odnosi se računarske programe.

Inspektorat je vršio procjenu fer vrijednosti opreme u periodu 2007–2014. godine koristeći revalorizacioni model kao usvojenu računovodstvenu politiku. Procjene fer vrijednosti vršene su selektivno i to za pojedine vrste potpuno amortizovane opreme iz određenih grupa opreme kojima je ta oprema pripadala (procjena fer vrijednosti samo za pojedina motorna vozila koja su potpuno amortizovana, a ne za cijelu grupu motornih vozila). Revalorizacija navedene opreme nije vršena redovno, kako se knjigovodstvena vrijednost ne bi bitno razlikovala od vrijednosti koja je bila određena upotrebom fer vrijednosti na datum izvještavanja. Na formiranim revalorizacionim rezervama, zaključno sa revidiranom godinom, nije bilo promjena odnosno svi efekti uvećanja fer vrijednosti pripisivani su revalorizacionom višku, bez bilo kakvog umanjenja revalorizacije prethodno priznatih vrijednosti.

Usvojeno odmjerenje nakon priznavanja po revalorizacionom modelu kao i njegovo objelodanjivanje u obrazloženjima uz finansijske izvještaje za 2017. godinu nije izvršeno u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragrafi: 44, 51-56 i 92.

Osim toga, u obrazloženjima uz finansijske izvještaje za 2017. godinu nisu objelodanjene informacije za svaku vrstu nekretnina i opreme priznatih u finansijskim izvještajima u skladu sa MRS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 88.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana je u ukupnom iznosu od 373.381 KM, a čine je: poslovni objekti u iznosu od 128.819 KM i oprema u iznosu od 244.562 KM u pripremi.

Poslovni objekti u pripremi odnose se na procijenjenu vrijednost izvedenih radova preduzeća „Ekvator“ d.o.o. Banja Luka po tužbi Inspektorata (tačka 6.1.1. izvještaja).

Opremu u pripremi čine:

- kancelarijska oprema u iznosu od 6.581 KM (konferencijske stolice nabavljene u 2010. godini),
- komunikaciona i računarska oprema u iznosu od 54.353 KM (računarska oprema nabavljena iz rezervisanih sredstava iz 2016. godine iz sredstava Projekta sa fonda 03),
- grejna, rashladna i zaštitna oprema u iznosu od 682 KM,
- specijalna oprema u iznosu od 182.246 KM (laboratorijska, medicinska i druga specijalna oprema za obavljanje inspeksijskih poslova iz sredstava Projekta sa fonda 03 iz 2011. godine u iznosu od 165.837 KM i 2016. godine u iznosu od 16.409 KM) i
- ostala oprema u iznosu od 700 KM u pripremi.

Na osnovu provedenih revizijskih postupaka nismo se mogli uvjeriti u razloge zbog kojih navedena oprema nije stavljena u upotrebu.

Inspektorat nije izvršio obračun troškova amortizacije za navedenu opremu od momenta kada je ista bila raspoloživa za korišćenje, to jest od momenta od kada se nalazi na lokaciji i u stanju neophodnom da bi mogla da funkcioniše na način na koji je predvidjelo rukovodstvo u skladu sa MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 71).

U Obrazloženjima uz finansijske izvještaje za 2017. godinu nisu objelodanjene informacije o razlozima zbog kojih oprema u pripremi (značajnih po vrijednosti i nabavljenih u 2010. i 2011. godini) nije stavljena u funkciju (tačka 6.5. izvještaja).

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana u bruto vrijednosti od 50.841 KM, ispravke vrijednosti od 8.573 KM i neto vrijednosti od 42.268 KM, odnosi se na: auto gume, odjeću i obuću i ostali sitan inventar. U toku 2017. godine nabavljeno je auto guma i odjeće u vrijednosti od 22.391 KM, od čega je u upotrebu izdato auto guma u vrijednosti od 16.727 KM i evidentirano na teret rashoda obračunskog karaktera.

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se:

- **objelodanjivanje informacija za svaku vrstu nekretnina, opreme kao i opreme u pripremi priznatih u finansijskim izvještajima vrši u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 88) i**
- **odmjeravanje nakon priznavanja po revalorizacionom modelu i njihovo objelodanjivanje vrši u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragrafi 44, 51-56 i 92).**

6.2.1.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja iskazani su u bruto vrijednosti od 689.948 KM, ispravke vrijednosti od 572.857 KM i neto vrijednosti od 117.091 KM, a čine ih kratkoročna: potraživanja, razgraničenja i finansijska imovina iz transakcija unutar iste jedinice vlasti.

Kratkoročna potraživanja iskazane neto vrijednosti od 54.404 KM (bruto 109.230 KM, ispravka 54.825 KM) odnose se na: potraživanje od preduzeća „Ekvator“ d.o.o. Banja Luka za obeštećenje u iznosu od 50.160 KM i nenaplaćenu refundaciju dijela troškova za usluge ispitivanja uzoraka kožnog otpada u iznosu od 4.244 KM (tačka 6.1.1. izvještaja).

Ispravka vrijednosti kratkoročnih potraživanja starijih od godinu dana izvršena je u iznosu od 53.825 KM za: preostalu vrijednost neizvršenih radova preduzeća „Ekvator“ d.o.o. Banja Luka na zgradi područnog odjeljenja Banja Luka (52.687) KM, potraživanja za više plaćene troškove zakupa i režijskih troškova (1.138 KM) i potraživanja od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede za zakup konferencijske sale Inspektorata (1.000 KM).

Kratkoročna razgraničenja iskazana u iznosu od 6.298 KM čine: kratkoročno razgraničeni rashodi (1.205 KM unaprijed plaćeni rashodi za sudskog vještaka i za kotizaciju za učešće na seminaru) i ostala kratkoročna razgraničenja (5.093 KM za neizmirene obaveze za naknadu plata za decembar 2017. godine za vrijeme: roditeljskog odsustva od 1.413 KM i bolovanja od 3.680 KM koje se refundiraju iz fondova obaveznog socijalnog osiguranja).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija unutar iste jedinice vlasti iskazana u neto vrijednosti od 56.389 KM (bruto vrijednosti od 574.421 KM,

ispravke vrijednosti od 518.032 KM) odnose se na tekuća potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske u iznosu od 35.878 KM i Fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske u iznosu od 20.511 KM. Na datum izvještaja izvršena je ispravka vrijednosti potraživanja starijih od godinu dana u ukupnom iznosu od 39.170 KM na teret ostalih rashoda obračunskog perioda i to: od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (35.505 KM) i Fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske (3.665 KM).

Od ukupno iskazanog iznosa korigovanih potraživanja na dan 31.12.2017. godine koja nisu naplaćena u periodu dužem od godinu dana iznos od 514.367 KM odnosi se na potraživanja po osnovu refundacija od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, a iznos od 3.665 KM na potraživanja od Fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske.

6.2.2. Obaveze

Obaveze iskazane u iznosu od 1.395.349 KM u potpunosti se odnose na kratkoročne obaveze i razgraničenja odnosno na: obaveze za lična primanja (966.876 KM), obaveze iz poslovanja (428.079 KM) i kratkoročna rezervisanja i razgraničenja (394 KM).

Obaveze za lična primanja čine obaveze za bruto plate i naknade plata i naknade troškova i ostalih ličnih primanja po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći.

Obaveze za bruto plate i bruto naknade plata (890.814 KM) odnose se na obračunatu, a neisplaćenu bruto platu za decembar 2017. godine, koja je do isteka roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja izmirena u potpunosti. Strukturu ovih obaveza čine obaveze za: neto plate i naknade plata za vrijeme bolovanja koje se ne refundiraju (527.488 KM), neto plate i naknade plata za vrijeme bolovanja koje se refundiraju (5.093 KM), poreze na plate (50.242 KM), zbirne doprinose na platu (287.062 KM) i ostale poreze i doprinose na platu (20.929 KM).

Obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (76.062 KM) čine obračunate, a neisplaćene bruto naknade za period septembar – decembar 2017. godine i to za: neto naknade (68.232 KM), poreze (1.321 KM) i zbirne doprinose (6.509 KM). Navedene obaveze su na kraju februara 2018. godine iznosile 43.500 KM, a do 05.03.2018. godine izmirene su u potpunosti.

Obaveze iz poslovanja iskazane u iznosu od 428.079 KM čine obaveze: za nabavku roba i usluga (415.217 KM), za nabavku stalne imovine (1.762 KM) i obaveze prema fizičkim licima (11.100 KM). Neizmirene obaveze iz poslovanja na dan 28.02.2018. godine iznosile su 95.504 KM.

U toku 2017. godine, sprovedene su dvije multilateralne kompenzacije (objavljene u Službenom glasniku Republike Srpske, broj: 18/17 i 113/17), kojima su izmirene obaveze iz poslovanja u ukupnom iznosu od 170.043 KM i to: obaveze iz poslovanja iz 2016. godine (70.809 KM) i obaveze iz poslovanja iz 2017. godine (99.235 KM).

Kratkoročne obaveze Inspektorata na dan 31.12.2016. godine izmirene su u potpunosti u toku 2017. godine. Obaveze iz poslovanja nastale do 31.12.2017. godine, a koje nisu izmirene do roka za sastavljanje finansijskih izvještaja odnosno do 28.02.2018. godine iznose 139.004 KM.

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Vlastiti izvori sredstava na dan 31.12.2017. godine iskazani u iznosu od 519.789 KM odnose se na trajne izvore sredstava i rezerve.

Trajni izvori sredstava u iznosu od 74.536 KM odnose se na vrijednost evidentiranog zemljišta po Odluci Vlade Republike Srpske iz 2009. godine o prenosu prava

raspolaganja na poslovnom objektu u Bijeljini. Nakon toga je na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske i Instrukcije o načinu knjiženja promjena na imovini između budžetskih korisnika iz 2011. godine, u GKT izvršeno isknjižavanje vrijednosti zemljišta sa organizacionog koda Inspektorata, ali ne i isknjižavanje trajnih izvora sredstava, zbog čega su isti precijenjeni za navedeni iznos.

Ministarstvo finansija je dana 04.04.2018. godine izvršilo korekciju početnog stanja 2018. godine na poziciji trajnih izvora sredstava kod Inspektorata prenosom ukupnog iznosa od 74.536 KM na opšti organizacioni kod Republike.

Rezerve iskazane u iznosu od 445.253 KM odnose se na revalorizacije rezerve formirane na osnovu izvršenih procjena fer vrijednosti opreme ranijih godina po revalorizacionom modelu. Na osnovu provedenih revizijskih postupaka nismo se mogli uvjeriti u tačnost iskazane vrijednosti revalorizacionih rezervi, na kojima, zaključno sa revidiranom godinom, nije bilo promjena (tačka 6.2.1.1. izvještaja), što nije u skladu sa računovodstvenim pristupom revalorizacionim rezervama iz člana 87. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama.

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se izvrši preispitivanje stanja na poziciji revalorizacionih rezervi u skladu sa članom 87. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama.

6.3. Vanbilansna evidencija

Inspektorat nije imao poslovne događaje koji bi bili predmet vanbilansne evidencije.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Na osnovu reviziji prezentovanih informacija, protiv Inspektorata na dan 31.12.2017. godine vodi se 13 sudskih sporova i to:

- sedam sudskih sporova iz radnih odnosa tužbenih zahtjeva u ukupnom iznosu od 66.261 KM od kojih je za tri sudska spora izvršen prekid postupka do donošenja odluke Ustavnog suda BiH (tužbeni zahtjevi u iznosu od 27.340 KM);
- četiri sudska spora za naknadu štete po tužbama preduzeća: „Palma tours“ d.o.o. Banja Luka (50.000 KM); „Kras“ d.o.o. Laktaši (2.690.430 KM); Veterinarski zavod „Teolab“ d.o.o. Dvorovi, Bijeljina (300.000 KM) i fizičkog lica (10.106 KM). Po tužbi preduzeća „Kras“ d.o.o. Laktaši od ukupnog tužbenog zahtjeva od 2.690.430 KM, Inspektorat je trećeoptužena strana uz prvo- i drugooptuženo preduzeće „Energexport“ d.o.o. Istočno Sarajevo i „Termoaparati“ a.d. Istočno Sarajevo;
- dva sudska spora za naplatu duga po tužbama preduzeća „Integra Inženjering“ d.o.o. Banja Luka (83.772 KM) i fizičkog lica (7.156 KM).

Inspektorat je na dan 31.12.2017. godine vodio dva sudska spora po tužbama protiv: preduzeća „Ekvator“ d.o.o. Banja Luka u iznosu od 181.506 KM (predmet sudskog spora je vraćen na ponovno odlučivanje) i fizičkog lica za neosnovano bogaćenje u iznosu od 88.237 KM.

Inspektorat je u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje za 2017. godinu objelodanio informacije o potencijalnoj imovini i potencijalnim obavezama procijenom ishoda sudskih sporova u skladu sa MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

6.5. Napomene/obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje Inspektorata sačinjena su i dostavljena Obrazloženja, koja pružaju dodatne informacije prezentovane u finansijskim izvještajima, osim u dijelu koji se odnosi na objelodanjivanje informacija:

- za svaku klasu nekretnina, postrojenja i opreme priznatu u finansijskim izvještajima i klase opreme u revalorizovanim iznosima u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragrafi 88 i 92) i
- dodatne informacije o razlozima zbog kojih oprema u pripremi (značajnih po vrijednosti i nabavljenih u 2010. i 2011. godini) nije stavljena u funkciju,

što nije u skladu sa članom 46. stavovi 4. i 9. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodane informacije koje omogućavaju razumijevanje finansijskih izvještaja u skladu sa članom 46. stavovi 4. i 9. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Zorana Todorović, s.r.

Ivana Mikić, s.r.